

Adresat:

Szanowny Pan Rzecznik

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

PETYCJA

w sprawie uzupełnienia przepisów ustawy – Prawo budowlane o regulacje uniemożliwiające stosowanie materiałów i rozwiązań architektonicznych szkodliwych dla ptaków i nietoperzy

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2014 r. poz. 1195), działając w interesie publicznym, wnoszę petycję w przedmiocie podjęcia działań zmierzających do uzupełnienia przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2023 r., poz. 682 ze zm.) o regulacje prawne uniemożliwiające: projektowanie oraz stosowanie w budownictwie rozwiązań technicznych stanowiących tzw. „pułapki ekologiczne” oraz używanie materiałów budowlanych, które bezpośrednio lub pośrednio zagrażają populacjom ptaków i nietoperzy.

Uzasadnienie Petycji:

Przyroda stanowi dobro wspólne wszystkich obywateli, a jej ochrona jest nie tylko obowiązkiem władz publicznych, ale także wyrazem odpowiedzialności społecznej wobec przyszłych pokoleń. Powszechnie wiadomo, że ptaki i nietoperze pełnią kluczową rolę w utrzymywaniu równowagi ekosystemów – regulują populacje owadów, wspierają naturalną ochronę upraw, a także uczestniczą w procesach rozsiewania roślin.

Tymczasem w praktyce budowlanej coraz częściej mamy do czynienia z sytuacjami, w których stosowane materiały i rozwiązania architektoniczne prowadzą do powstawania zjawiska określanego mianem „pułapek ekologicznych”. Są to m.in. gładkie, silnie odbijające powierzchnie szklane, elementy elewacyjne czy konstrukcyjne, które powodują kolizje ptaków w trakcie lotu. Również niewłaściwie zabezpieczone przestrzenie w budynkach prowadzą do uwięzienia i śmierci nietoperzy.

Obowiązujące przepisy Prawa budowlanego koncentrują się przede wszystkim na kwestiach bezpieczeństwa ludzi oraz ochronie środowiska w aspekcie ogólnym, nie zawierają jednak szczegółowych regulacji, które jednoznacznie eliminowałyby zagrożenia dla ptaków i nietoperzy w procesie projektowania i realizacji inwestycji budowlanych. W praktyce powoduje to luki prawne, skutkujące realnymi stratami w populacjach zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Wprowadzenie do ustawy rozwiązań systemowych, obligujących projektantów i inwestorów do stosowania materiałów i technologii przyjaznych przyrodzie, byłoby wyrazem realizacji konstytucyjnego obowiązku ochrony środowiska (art. 74 Konstytucji RP) oraz implementacją zasady zrównoważonego rozwoju. Takie przepisy mogłyby zobowiązać m.in. do: unikania stosowania elewacji ze szkła w pełni odbijającego otoczenie bez zastosowania

specjalnych powłok lub oznaczeń ostrzegawczych, projektowania otworów wentylacyjnych i szczelin budowlanych w sposób uniemożliwiający przypadkowe uwięzienie zwierząt oraz stosowania rozwiązań architektonicznych sprzyjających ochronie i zachowaniu siedlisk ptaków i nietoperzy.

Zmiana ta nie tylko przyczyniłaby się do ochrony bioróżnorodności, ale także poprawiłaby wizerunek Polski jako państwa odpowiedzialnego ekologicznie i konsekwentnie wdrażającego międzynarodowe zobowiązania w zakresie ochrony przyrody.

Konkluzja

Mając na uwadze powyższe, wnoszę niniejszą petycję i postuluję o:

1. Uzupelnienie przepisów ustawy Prawo budowlane o zapisy uniemożliwiające tworzenie pułapek ekologicznych i stosowanie materiałów szkodzących ptakom i nietoperzom,
2. zainicjowanie prac legislacyjnych w celu uzupełnienia ustawy – Prawo budowlane o przepisy uniemożliwiające stosowanie rozwiązań i materiałów szkodliwych dla ptaków i nietoperzy,
3. podjęcie działań edukacyjnych i informacyjnych adresowanych do środowiska projektantów, inwestorów oraz administracji publicznej, uświadamiających skalę problemu i konieczność jego rozwiązania.

Z wyrazami szacunku,

koniec treści